

PEKO, KRIMO, DELIKTO). ~1 (x). Esti ~a pri io : ~i pri ŝtelo ; ~i ŝtelon. ~igl. Rigardi iun kiel ~an ; deklari ies ~econ : kiu tro sin pravigas, tiu mem sin ~igas Z ; ~igi iun pri io B (Kp AKUZI). Sen~a. Ne~a : sen~a persekutato Z. Sen~igl. Rigardi iun kiel ne~an pri io ; deklari ies ne~econ : li volis sen~igi sin antaŭ la tribunalo ; tiu konfeso sen~igas lin (Kp ABSOLVI, MALKONDAMNI, EKSKUZI).

Kulto. 1 Religia ceremoniaro, diservado. 2 (f) Respekto, kvazaŭreligia adorado : ne amindumadon ŝi postulis, sed ~on ; senti ~on por ies memoro, por la vereco, por la arto. ~1 (x). Honori per ~o : ~i Dion ; ~i al virino, al la prauloj.

Kulturi (tr). 1 Prilabori la teron, por fari ĝin fruktodona : ~i kampon, sian gardenon. Kp PLUGI. 2 Speciale flegi vegetaĵojn, bestojn aŭ homojn, por favori k perfektigi ilian fizikan evoluon : ~i rozojn ; sovaĝaj k ~ilaj vegetaĵoj ; ~i abelojn, kuniklojn, kokinojn, kolombojn ; ~i la muskolojn de infano ; (f) ni ~u la Zamenhofan spiritojn. Kp NUTRI, BREDI, ZORGI, EDUKI. 3 Perfektiigi spiritan evoluon de homo per racia edukado : ~i la memoron, intelekton de infano ; la Grekoj estis frue ~ataj de reĝoj k kolonianoj venintaj el Egiptujo ; ~(il)a popolo ; alle ~ita menso, klasike ~ita homo. Kp CIVILIZI, KLERIGI. ~o. 1 Prilaborado pri tero, por igi ĝin fruktodona. 2 Flegado pri veg., besto aŭ homoj por favori k perfektigi ilian fizikan evoluon : ~o de legomoj, floroj ; la fizika ~o (gimnastiko). 3 Prizorgado k perfektigado je spirita evoluo de homo : la naturaj kapabloj disvolviĝas per ~o ; antikva, kristana, eŭropa ~o ; la germana ~o estas precipe organizarto. Rim. : Kulturo estas ĉefe spirita, civilizo estas ankaŭ materia ; kulturo postulas komprenon k senton pri belartoj, beletristiko ktp, sed civilizo postulas krome la mildigon de la sociaj rilatoj k la teknikan perfektigon de la vivrimedoj ; ĝis nun kulturo povis esti nur nacia ; estonte, dank' al esp-o, ĝi povas fariĝi tutmonda, paralele al disvastiĝo de l' civilizo, kiu estas esence homara. ~a Z. ~ita : ~a urbo Z. Sen~a. 1 Ne~ita, pp veg., animalo (Kp KRUDA, SOVAĜA). 2 Ne~ita, pp homo (Kp MALKLERA, KRUDA, BRUTA).

Kumino Z. Veg. el fam. umbelacoj, kies semoj estas uzataj kiel spicaĵo (cuminum).

kumiso Z. Fermentinta acida ĉevalina lakto, uzata kiel trinkaĵo.

kumulo (Me). Aro da amasigitaj blankaj k dikaj nuboj. Vd NIMBUSO.

* **Kun.** 1° Prepozicio signifanta akompanon, k montranta : 1 La personon aŭ aferon, kiu estas en sama loko kiel iu aŭ io (= en akompano al ; samloke kiel) : esti, resti, vivi, renkontiĝi, manĝi ~ iu ; la reĝo mem venis ~ siaj korteganoj Z ; ~ kiu vi festas, tia vi estas Z ; mi prenas ~ mi mian kamaradon Z ; kunireni ~ si ian pekon Z ; Marta renkontiĝis ~ tio, ~ kio renkontiĝas milionoj da homoj Z. 2 La personon, kies ago fariĝis en sama momento kiel alia (= samtempe kiel) : ili apartenas al vi sola, sed ne al aliaj ~ vi Z ; li deiris ~ mi sed alvenis post mi ; la mortiginto mortis ~ sia viktimo. Rim. : En tiu senco oni uzas prefere **kune kun** : la kuraĝo kreskas ~e ~ la danĝero Z. 3 La personon, kiu konkuras al sama celo kiel iu aŭ partoprenas al komuna ago, aŭ la objekton, kiu similas alian per ia karaktero (= samece kiel) : edziĝi, amikiĝi, paciĝi, diskuti, batali, komuniĝi, paroli, ludi, interkonsenti ~ iu Z ; havi juĝan aferon ~ iu Z ; dividi ion ~ iu Z ; kiu ne estas kontraŭ vi, ~ vi estas Z ; kompari, rilati, miksi, kontrasti ~ io Z ; tio estas ligita ~ tiom da malbonaj cirkonstancoj, ke estas tre bone lasi ĝin flanke Z. 4 Konstantan detalon aŭ karakteron, kiun oni provizore konsideras aparte de l' tuto : vorto dirita en ĝusta tempo estas kiel oraj pomoj ~ arĝentaj ŝeloj Z ; cervo ~ bonaj lumboj Z ; vazo el kristalo ~ arĝenta garnituro ; ~ sia karaktero la sincera, li ne esploras la rapirojn Z ; ĉiu sezono ~ sia bono Z. 5 Cirkonstancan detalon, kiu karakterizas agon aŭ aganton : agi ~ kolero Z ; paroli ~ saĝo Z ; fermi pordon ~ bruo ; ŝi demandis ~ batanta koro Z ; ŝi kisis lin ~ senhonta vizaĝo Z ; la nun proponatan broŝuron la leganto kredeble prenos en la manojn ~ malkonfido Z ; ili marŝadis ~ flanko ĉe flanko Z ; subite venas la reĝido ~ disŝirita vesto Z ; li foriris ~ longa nazo Z (= elrevigita) ; ~ (ĉe) la lastaj vortoj ŝi eliris el la salono Z ; ~ la tempo la